

РЕШЕНИЕ

№ 35804

гр. София, 17.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
публично заседание на 01.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **6397** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е чл. 26, ал. 12 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на А. А., дата на раждане 02.01.1993 г., гражданин на Б., срещу отказ № 260424114204/24.04.2026 г. на директора на дирекция „Миграция“ МВР.

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Същият бил издаден немотивирано и при неспазване на материалния закон. Твърди се, че по подаденото заявление не били давани указания, които да са били изпълнени и по които предоставеният срок за изпълнение да е изтекъл, без да са отстранени евентуални нередовности. Моли отказът да бъде отменен. Претендира разноси – държавна такса и адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

В открито съдебно заседание жалбоподателят А. А., редовно призован, не се явява и не се представлява. Съображения по съществото на спора излага в писмена защита. Посочва, че представеният трудов договор е подписан от работника. Автентичността на подписа можело да се провери чрез вещо лице и сравнителен материал, предоставен лично от работника, каквато проверка не била извършена в производството.

Ответникът - директор на дирекция „Миграция“ МВР, редовно призован, не се явява и не се представлява. С писмена защита оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена като неоснователна. Посочва, че от Агенция по заетостта са били констатирани нередовности в представения към заявлението трудов договор и са дадени указания за отстраняването им. Бил представен нов трудов договор, но отново липсвал подпис на една от страните, т.е. бил представен нередовен документ. При това Агенцията по заетостта била дала отрицателно становище. Счита, че при веднъж дадени указания за отстраняване на нередовности в един документ не следвало да бъдат

дадени повторно указания. Твърди се също, че директорът на дирекция „Миграция“ МВР действа в условията на обвързана компетентност, като чужденецът не отговарял на условията за получаване на достъп до пазара на труда съгласно българското законодателство. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не представя заключение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 07.01.2026 г. е подадено от „ДАЙВ ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД, ЕИК[ЕИК], в качеството му на работодател, заявление № 260107150840 за предоставяне на право за продължително пребиваване на чужденец в Република България, а именно – по отношение на лицето А. А., дата на раждане 02.01.1993 г., гражданин на Б.. Приложени са документи към заявлението, вкл. и трудов договор между заявителя и жалбоподателя, който съдържа изписване на имената на работника в частта на английски език – employee, и електронен подпис на работодател в частта на български език.

С № 260309182509 е изпратено от Агенция по заетостта до заявителя уведомление във връзка с подаденото заявление за издаване на „Единно разрешение за пребиваване и работа“, като е посочено, че заявителят следва да представи нов трудов договор, в който размерът на записаното месечно възнаграждение да е съобразен с размера на влязлата в сила на 01.01.2026 г. минимална работна заплата.

Представен е нов трудов договор, който съдържа изписване на имената на работника в частта на английски език – employee.

Изготвено е от изпълнителния директор на Агенция по заетостта писмено отрицателно становище № 260325173323, видно от което липсва основание за предоставяне на достъп до българския пазар на труда с „Единно разрешение за пребиваване и работа“, защото приложеният коригиран трудов договор не е подписан от работника.

В оспорения отказ рег. № 260424114204/24.04.2026 г. на директора на дирекция „Миграция“ МВР се цитира разпоредбата на чл. 24и ЗЧРБ и се посочва, че приложеният коригиран трудов договор не е подписан от работника, като се отказва издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип „Единно разрешение за пребиваване и работа“ на А. А., дата на раждане 02.01.1993 г., гражданин на Б..

Отказът е връчен на 24.04.2026 г. на посочен електронен адрес.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, на 28.04.2026 г. /видно от пощенско клеймо/ в указания 14-дневен срок съгласно чл. 26, ал. 12 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 24и, ал. 17 ЗЧРБ, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, формално е спазена установената писмена форма, но липсват фактически и правни основания за формиране на отказа, допуснати са и съществени процесуални нарушения при издаването му.

1. Посочено е като правно основание за издаването на акта – чл. 24и ЗЧРБ, като не е съобразено, че тази разпоредба има няколко алинеи. Възпроизведено е единствено съдържанието на ал. 1 /макар и нецитирана/, а именно – „разрешение за продължително пребиваване и работа тип „Единно разрешение за пребиваване и работа“ могат да получат чужденци, които отговарят на условията за получаване на достъп до пазара на труда съгласно българското законодателство и притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за пребиваване, издадено в съответствие с Регламент /ЕО/ № 1030/2002“.

Въпреки че е ясна волята на органа, който е издал оспорвания отказ, не е спазена разпоредбата на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Непосочването релевантния по време, място и лица закон ограничава възможността на лицето да разбере каква е всъщност дадената от органа правна квалификация за издаване на отказа, респ. съответна ли е тя на фактите по делото и дали отказът отговаря на поставените от законодателя условия за това, съответно – препятства се и преценката на съда относно спазване на материалния закон при издаването на акта.

2. Видно от чл. 24и, ал. 1 ЗЧРБ „едно от условията за получаване на съответното разрешение е чужденецът да отговаря на условията за получаване на достъп до пазара на труда“. В случая не се сочи в оспорвания акт, че жалбоподателят не отговаря на условията за получаване на достъп до пазара на труда, като за първи път този мотив за формиране на отказа е изложен в писмена защита, депозирана в хода на съдебното производство. Не е мотивирано в оспорвания акт и по какъв начин неподписването на коригирания трудов договор от работника попада в обхвата на изискването чужденецът да отговаря на условията за получаване на достъп до пазара на труда.

3. Съгласно актуалното ТР № 16 от 31.03.1975 г., ОСГК на ВС, мотивите „не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение... като е възможно мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт“, но в случая предвид събрания по делото доказателствен материал не се променя изводът за немотивираност на акта и наличието на съществени процесуални нарушения при издаването му. За първи път в писмената защита на ответника се мотивира становище за произнасяне съобразно становището на Агенцията по заетостта, което не е цитирано в оспорвания отказ, нито се препраща към него.

Съгласно чл. 15, ал. 1 ЗТМТМ „достъп до пазара на труда с „Единно разрешение за пребиваване и работа“ се разрешава от Министерството на вътрешните работи след получено положително писмено становище от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта“. Следователно предпоставка за получаване на достъп до пазара на труда с цитираното разрешение, каквото се иска да бъде получено в конкретния случай, е положително писмено становище от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

На основание чл. 24и, ал. 11 – ал. 12 ЗЧРБ следва да бъде изискано и получено от дирекция „Миграция“ писмено становище на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта относно наличието или липсата на основание за предоставяне на достъп до пазара на труда. Становището на изпълнителния директор на Агенция по заетостта е акт по чл. 21, ал. 5 АПК – част от процедурата по издаване на разрешение или отказ за издаване на разрешение съгласно чл. 24и, ал. 17 ЗЧРБ, и не подлежи на самостоятелен съдебен контрол. Контролът върху това становище се осъществява в производството по оспорване на крайния акт по чл. 24и, ал. 17 ЗЧРБ, доколкото органът, който го издава, всъщност действа в условията на обвързана компетентност, а не – при условията на оперативна самостоятелност /така вж. решение по адм. дело № 10184/2024 г. на ВАС/.

В случая е получено отрицателно становище от изпълнителния директор на Агенция по

заетостта, което е мотивирало и директорът на дирекция „Миграция“ да формира отказ по заявлението за получаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип „Единно разрешение за пребиваване и работа“ в полза на А. А..

4. Изразеното отрицателно становище обаче не освобождава решаващият орган от задължението му да изясни всички релевантни за производството факти, както и да извърши преценка на основанията, на което съгласуващият орган е дал отрицателно становище /така вж. решение по адм. дело № 1750/2025 г. по описа на ВАС/. При осъществяването и в хода на настоящото производство преценка се установи, че това задължение не е изпълнено от ответника.

При сравняване на представените с административната преписка копия на трудови договори се констатира, че същите съдържат изписване на имената на работника в частта на английски език – employee. Установява се и, че след подаване на заявлението от работодателя това изписване не е съобразено от Агенцията по заетостта, съответно – не е прието за нередовност на договора, която следва да бъде отстранена. Единствено се сочи, че размерът на уговореното трудово възнаграждение следва да бъде съобразен с минималната работна заплата. При представяне на новия договор е отразен друг размер на трудовото възнаграждение в евро, но неясно защо е прието в отрицателното становище на Агенцията по заетостта, че приложеният коригиран трудов договор не е подписан от работника. Дори и в действителност това да е така, въпреки изписването имената на работника в частта на английски език, е следвало да му бъде предоставена възможност чрез заявителя работодател евентуално да отстрани нередовностите на заявлението чрез допълнително представяне на коригиран трудов договор с негов подпис /чл. 30, ал. 2 АПК/. В случая това не е сторено, което води до извод за съществено ограничаване правото на защита на лицето жалбоподател, по отношение на което се иска издаване на разрешението за продължително пребиваване и работа.

5. За пълнота следва да бъде обективизирано и становището на съда, че административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Недопустимо е осъществяването се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Налице са основания за отмяната на акта съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 АПК.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата следва да бъде уважена

като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи /чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК/, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазване на изискванията за издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на такова, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективизиран отказът. Именно тук обаче следва да бъде отбелязано, че така дадените указания по тълкуването и прилагането на закона задължават органа да се съобрази с тях, но не определят резултата от произнасянето му.

Разноски:

С оглед изхода от спора в полза на жалбоподателя и представляващия го адвокат се дължат разноски от дирекция „Миграция“ МВР - юридическото лице, в структурата на което е органът, издал оспорвания акт /чл. 37, ал. 2 ЗМВР във връзка с § 1, т. 6 ДР АПК/, както следва:

На основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски в размер на 5,11 евро, представляващи държавна такса.

Претендира се адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна правна защита и съдействие. „За да упражни правото си на присъждане на адвокатско възнаграждение, е достатъчно адвокатът да представи сключен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да посочи, че такава се предоставя безплатно на някое от основанията по чл. 38, ал. 1, т. 1 - 3 ЗАдв, като наличието на конкретно посоченото основание не се нуждае от доказване. Отнася се за изрично предвидено изключение от общия принцип, според който се заплащат само реално направените по делото разноски, поради което чл. 38, ал. 2 ЗАдв следва да се тълкува буквално и да се прилага, без да се изискват и събират доказателства относно съществуването на някое от основанията, посочени в чл. 38, ал. 1, т. 1 - 3 ЗАдв“. /така вж. решение по адм. д. № 9332/2022 г. на ВАС/. Предвид изложеното и съобразявайки изхода от спора, в полза на адвоката, осъществил безплатна правна помощ пред АССГ съгласно представения договор за правни услуги, следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 500 евро, което е поискано и съобразено с минималния размер, определен съгласно чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата във връзка с чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа. Съдът приема възражението на ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение за неоснователно, тъй като неговият размер съответства на фактическата и правна сложност на делото, компенсира разумно и справедливо адвоката за положения труд във връзка с производството, а присъждането му не води до неоснователно обогатяване на страната.

Така мотивиран, Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ отказ № 260424114204/24.04.2026 г. на директора на дирекция „Миграция“ - Министерство на вътрешните работи.

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявление № 260107150840 от 07.01.2026 г., подадено от „ДАЙВ ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД, ЕИК[ЕИК], в качеството му на работодател, по отношение на лицето А. А., дата на раждане 02.01.1993 г., гражданин на Б., за издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип „Единно разрешение за пребиваване и работа“ в едномесечен срок от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона,

изложени в него.

ОСЪЖДА дирекция „Миграция“ - Министерство на вътрешните работи да заплати на А. А., дата на раждане 02.01.1993 г., гражданин на Б., сумата в размер на 5,11 евро, представляващи направените по делото разноски.

ОСЪЖДА дирекция „Миграция“ - Министерство на вътрешните работи да заплати на адв. Г. П. П. от Р. адвокатска колегия, № [ЕГН], адрес – [населено място], [улица], вх. 3, ет. 1, ап. 24, адвокатско възнаграждение в размер на 500 евро за оказаните безплатно пред настоящата съдебна инстанция правна помощ и съдействие

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: